

Patentboks og lignende skatteincitamerter – Er græsset grønnere for innovative virksomheder i andre lande?

---

*Af Arne Riis, partner
Bech-Bruun Advokatfirma*

og

*Tanja Warschow, advocatfuldmægtig,
Bech-Bruun Advokatfirma*

1. Indledning

I en moderne verden, hvor det er blevet mere og mere enkelt at flytte virksomheder og aktiviteter på tværs af landegrænserne, er det nødvendigt for de enkelte lande løbende at overveje, om rammerne for at drive virksomhed i det pågældende land er tilstrækkeligt attraktive til at fastholde særligt de af virksomhederne, der er innovative, job – og vækstskabende, og som landene derfor konkurrerer om at tiltrække og fastholde.

Det er vores erfaring, at en attraktiv beskatning indgår med vægt, når globale virksomheder med værdifulde IP aktiver vælger, hvilket land produkterne skal udvikles og kommercialiseres i – naturligvis under forudsætning af, at grundlaget for at skabe og udnytte IP aktiverne i øvrigt er til stede i det pågældende land. Da en række af de lande, som Danmark er i tæt konkurrence med i de senere år har indført attraktive skatteregler for overskud fra navnlig patenterede opfindelser, men i visse tilfælde også fra andre IP aktiver, vil danske politikere formentlig i en ikke fjern fremtid skulle forholde sig til, om tilsvarende konkurrencedygtige regler skal indføres i Danmark.

København

Langelinie Allé 35
2100 København Ø
Danmark

Aarhus

Frue Kirkeplads 4
8000 Aarhus C
Danmark

Shanghai, rep. kontor

83 Loushanguan Road
Suite 2635, 26/F
Shanghai, Kina

T +45 72 27 00 00
F +45 72 27 00 27
E info@bechbruun.com

Advokatfirma
CVR-nr. 25089944
www.bechbruun.com

Omdrejningspunktet i denne artikel er dog ikke en dansk patentboks, men snarere en overordnet beskrivelse af de muligheder, som virksomhederne allerede på nuværende tidspunkt har i (visse) andre EU-lande, som Danmark kan sammenligne sig med.

2. Overordnet om forskellige typer af skattemæssige IP incitament

Skattebegunstigelserne kan overordnet deles op i regler rettet mod forsknings- og udviklingsfasen, og regler, der omfatter kommercialiseringsfasen.

Den første gruppe indeholder forskellige gunstige fradragregler og underskudsudnyttelsesmuligheder, og her er Danmark efter vores opfattelse nået et stykke vej i forhold til de lande, vi konkurrerer med. Særligt med indførelsen af ligningslovens § 8X (vækstkreditter), hvorved underskud ved visse forsknings- og udviklingsaktiviteter kan konverteres til en kontant udbetaling fra SKAT, er det blevet skattemæssigt attraktivt i en forsknings- og udviklingsfase at placere aktiviteten i Danmark. Dette gælder navnlig, efter at ordningen løbsmæssigt er blevet udvidet fra og med i år.

Ved indførelsen af underskudsbegrænsningsreglerne i 2012, er der imidlertid modsat en mærkbar begrænsning i virksomhedernes mulighed for at udnytte de fremførte underskud efter innovationsfasen. Dette udgør et stort problem for forskning og udvikling i større skala!

Den indførte væstkredit-ordning ændrer derudover ikke på beskatningen af virksomhederne *efter* udviklings- og innovationsfasen. Indførelse af en dansk patentboks var på den politiske agenda i 2007, men særligt på grund af tekniske vanskeligheder med at udforme loven, blev forslaget ikke gennemført, og har siden ligget i politisk dvale.

Her over for står, at der er flere andre af de lande, som Danmark konkurrerer med, der tilbyder en væsentligt mere attraktiv beskatning, når frugten af bestræbelserne kan høstes, eksempelvis ved at udnytte IP aktivet, udlicitere det til andre virksomheders udnyttelse eller sælge selve opfindelsen. For virksomheder med IP relateret indkomst, kan det derfor være relevant at afsøge mulighederne for at kommercialisere opfindelsen i et af de på nuværende tidspunkt otte EU lande, der har indført patent boks¹. Af hensyn til artiklens omfang, har vi alene valgt at beskrive den engelske, hollandske, belgiske og spanske ordning på et overordnet plan.

---

¹ Storbritannien, Ungarn, Frankrig, Luxembourg, Spanien, Cypern, Holland og Belgien. Derudover findes der i flere andre europæiske lande skattemæssige incitamentsordninger, rettet mod virksomheder med IP-aktiver i efter innovationsfasen, herunder Irland og Schweiz.

3. IP incitament i (visse) andre lande

3.1 Patent Box - Storbritannien

Storbritannien fik med virkning fra april 2013 endelig en gunstig beskatning af indkomst fra patenter (Patent Box), efter at forslaget havde været på den politiske dagsorden siden 2009.

Incitamentsordningen indføres over en femårig periode fra april 2013, og når den er fuldt indfaset, beskattes nettoindkomst omfattet af ordningen alene med 10 %, mens den generelle selskabsskattesats i England (for indkomståret 2014) er 23 %.

3.1.1 Hvem kan benytte ordningen?

Den engelske ordning omfatter, i lighed med de øvrige europæiske ordninger, alene selskabsbeskattede virksomheder. Det er derudover et overordnet krav, at selskabet skal besidde et kvalificerende patent, hvilket vil sige et patent eller én af de øvrige omfattede patentlignende IP rettigheder, enten som ejer eller som licenshaver. Selskaber med ret til at udnytte et patent via cost-sharing inden for en koncern og selskaber, der har ret til at udnytte rettigheden i et joint venture er også omfattet.

For licenshavere er det et krav, at licensaftalen opfylder kriterierne for at være eksklusiv, hvilket vil sige, at eksklusiviteten geografisk som minimum omfatter et helt lands territorium, og at licenshaver har ret til at anlægge krænkelssager uden samtykke fra licensgiver, eller ret til at modtage størstedelen af erstatninger opnået i krænkelssager.

Der gælder udover kriteriet om *aktuelt* ejerskab/eksklusiv licens til patentet et krav om, at den der ønsker beskatning under Patent Box, har deltaget i udvikling eller videreudviklingen af patentet i væsentligt omfang (uanset hvor i verden udviklingen/videreudviklingen er sket), eller at et koncernforbundet selskab har deltaget i udviklingen/videreudviklingen.

Inden for koncerner kan det godt være ét selskab der udnytter patentet via licens, og dermed får indkomst beskattet under Patent Box, mens et andet af selskaberne opfylder kravet om væsentligt bidrag til udviklingen eller videreudviklingen af opfindelsen. Ved koncerner skal det koncernselskab, der ønsker at anvende Patent Box-beskatningen, dog i betydelig grad være aktiv i forhold til administrationen af alle patenterede opfindelser mv., der ønskes omfattet af Patent Box, helt passivt ejerskab uden administration eller videreudvikling kvalificerer dermed ikke til beskatning under Patent Box.

3.1.2 Hvilke rettigheder er omfattet?

Ordningen omfatter engelske patenter og EU-patenter samt patenter registreret nationalt i en række specifikt oplyste lande, herunder danske patenter. Fx ophavsrettigheder eller varemærker er ikke omfattet af Patent Box, der er fokuseret på patenter, og enkelte patentlignende rettigheder.

3.1.3 Hvilke typer indkomst er omfattet?

Det er kun selskabets relevante patentindkomst, der beskattes lempeligere under Patent Box, mens selskabets øvrige former for indkomst beskattes i henhold til de øvrige engelske skatteregler. Den engelske ordning er imidlertid meget bred, og omfatter blandt andet royaltydelen af et sammensat produkt, der indeholder et patenteret element. Med sammensatte produkter forstås produkter, som indeholder et patenteret element, uden at det samlede produkt er patenteret. Royaltydelen af sådanne produkter er omfattet af Patent Box. Det samme gælder indkomst fra salg af individuelt tilpassede reservedele til patenterede opfindelser, og for salg af serviceydelser, hvor der benyttes en patenteret metode. Metoden til at fikse royaltydelen er dog ikke helt ens.

Den engelske ordning omfatter også rettighedshaveren avance ved salg af selve patentrettigheden.

Den engelske Patent Box omfatter ved tilvalg af ordningen selskabets kvalificerende indkomst globalt, fremfor kun at omfatte patentindkomst genereret i England eller i EU. Hvis kravet om deltagelse i udviklingen eller videreudviklingen af en patenteret opfindelse er opfyldt, og indkomsten er skattepligtig i England, kan Patent Box dermed bruges, uanset hvorfra indkomsten stammer.

3.2 Holland – Innovation Box

3.2.1 Hvem kan benytte ordningen?

I sammenligning med den engelske Patent Box, er anvendelsesområdet for den hollandske Innovation Box mere begrænset, da ordningen alene kan bruges af det selskab, der har ejendomsret til IP aktivet, mens den engelske også kan bruges af eksklusive licenshavere. I lighed med den engelske Patent Box stilles der for Innovation Box krav om, at det selskab, der vil benytte ordningen enten selv har udviklet IP aktivet, eller at selskabet i det mindste har deltaget i videreudviklingen i en sådan grad, at det tilkøbte patent er "forsvundet" i det videreudviklede produkt. Videreudviklingen kan godt være outsourcet til en anden virksomhed, men skatteyderen skal bære omkostninger og risiko ved videreudviklingen.

Mens der for patenter ikke stilles krav om, at udviklingen eller videreudviklingen er sket i Holland, er der for øvrige omfattede rettigheder et krav om, at udvikling og forskning som

minimum skal være administreret fra Holland, af personer, der har tilstrækkelig teknisk know how, og som der er udstedt et såkaldt "R&D Certificat" til.

3.2.2 Hvilke rettigheder er omfattet?

Den hollandske incitamentsordning omfatter selvudviklede patenterede opfindelser, eller opfindelser, som der ansøges om patent for. Derudover omfatter ordningen visse øvrige IP aktiver, som der er udstedt "R&D Certificate" for, hvilket vil sige udviklings- og forskningsaktivitet, som der er givet en tilladelse til at anse som kvalificerende R&D aktivitet (dette kan fx opnås til software udvikling). Kriteriet for at opnå R&D certifikat er generelt, at der er tilstrækkelig grad af innovation.

Varmemærker, logoer og "lignende" aktiver er specifikt undtaget fra Innovation Box. Disse typer af IP aktiver er i øvrigt holdt ude af de fleste ordninger, med den brede ordning i Luxembourg som en bemærkelsesværdig undtagelse.

3.2.3 Hvilke typer indkomst er omfattet?

Det særlige ved Innovation Box sammenlignet med de øvrige ordninger er, at den kun kan anvendes på positiv IP nettoindkomst og kapitalgevinster relateret til IP aktiver. Det er dermed et krav, at indkomsten overstiger udviklingsindkomsterne afholdt til udvikling af aktivet, og kun den del af indkomsten, der overstiger de afholdte omkostninger, beskattes med den lave sats på (effektivt) 5 %. Op til grænsen beskattes med den normale skattesats, da omkostningerne, og tab realiseret på selskabets øvrige IP aktiver, som nævnt også kan fratragkes til fuld skatteværdi i udviklingsfasen.

Hvor den engelske ordning ikke indeholder et fast krav om, hvor meget den patenterede del af et sammensat produkt skal udgøre, er det i forhold til Innovation Box generelt et krav, at mindst 30 % af overskuddet fra den pågældende aktivitet skal stamme fra udnyttelsen af IP aktivet før Innovation Box beskatningen finder anvendelse.

3.3 Belgien – PDI

Den belgiske incitamentsordning PDI (Patent Income Deduction), blev indført i 2007, og er på mange måder attraktiv sammenlignet med de øvrige landes ordninger. Ordningen kan anvendes både af belgiske selskaber, og af filialer i Belgien af udenlandske selskaber. I lighed med den engelske Patent Box omfatter ordningen både selvudviklede og tilkøbte IP aktiver, hvis aktivet videreudvikles af licenshaveren.

For den belgiske ordning er der det særlige krav, at udviklingsaktiviteten er sket i en R&D afdeling i Belgien eller i en afdeling i udlandet, som tilhører det belgiske selskab (eller den

belgiske filial). Der stilles dermed i forhold til de øvrige incitamentsordninger et udvidet tilknytningskriterie, hvor det ikke er nok, at aktiviteten sker for det belgiske selskabs regning og risiko, hvis udviklingen sker uden for landets grænser i en ekstern afdeling. Vi er dog blevet oplyst om, at der politisk arbejdes på en afskaffelse af dette krav.

Den belgiske PDI-ordning, der primært omfatter patenter og software særligt tæt knyttet til patenter, kan ikke avendes på avance realiseret ved salg af aktivet, men omfatter ellers de fleste typer patentrelateret indkomst, inklusiv royaltydelen af sammensatte produkter.

Den effektive skattesats er for omfattet indkomst 6,8 %, hvilket er lidt højere end den Hollandske ordning. Til gengæld er det helt særlige ved den belgiske ordning, at PDI beregnes af bruttoindkomsten, hvilket vil sige, at den effektive beskatning kan reduceres yderligere ved at fratække udviklingsomkostninger relateret til patentet og forskellige særlige fradrag for R&D aktivitet. Kombinationen af PDI og øvrige incitament (eksempelvis den belgiske Notional Interest Deduction), kan derfor medføre, at indkomsten i visse tilfælde slet ikke skal beskattes.

3.4 Kort om den spanske patentboks

I 2008 indførte Spanien også en patentboks, som på flere punkter blev ændret i 2013. Ordningen omfatter både patenter, hemmelige formler og processer, planer, modeller, design og knowhow, mens varemærker, ophavsrettigheder (inkl. til software) og rettigheder selskabet har licens til at benytte specifikt undtaget.

I den oprindelige ordning, var den kun selvudviklede IP-aktiver, der kunne være omfattet af ordningen. Dette er dog ændret fra september 2013, så videreudviklede aktiver også kan være omfattet, hvis selskabet har afholdt minimum 25 % af de samlede udviklingsomkostninger. Ved tilkøbte aktiver er det derudover et krav, at aktivet ikke tidligere er blevet patent boks beskattet, og at aktivet ejes i mindst 2 år.

Den spanske ordning adskiller sig generelt fra de øvrige patentbokse ved, at ordningen ikke kan bruges til at opnå lempeligere beskatning af royaltydelen af et sammensat produkt. Indtil 2013-ændringen var det derudover ikke muligt at få beskattet avance ved salg af selve rettigheden lempeligt under den spanske patentboks.

Hvor det tidligere var selskabernes brutto-royalty indkomst, der kunne henføres under patentboksbeskatning i Spanien, er det efter ændringen i september 2013 nettoindkomsten, ordningen kan bruges på. 60 % af kvalificerende nettoindkomst kan således holdes ude ved indkomstopgørelsen, hvilket resulterer i en effektiv skattesat på 12 % af nettoindkomsten. Nettoindkomst er i relation til disse regler defineret som royaltyind-

komst/avancer med fradrag af afskrivninger og indkomstårets udgifter relateret direkte til aktivet.

Hvis indkomsten vedrører aktiver, der ikke fremgår af selskabets balance, defineres nettoindkomst som 80 % af den modtagne royaltyindkomst.

4. Afsluttende bemærkninger

Som det ses af det forudgående findes der allerede inden for de europæiske grænser en række muligheder for at tilrettelægge udvikling og aktiviteter på en måde, som kan være skattemæssigt attraktiv, og danske virksomheder bør være opmærksomme på dette.

Udover de skitserede patentbokse i England, Holland, Belgien og Spanien, har Frankrig, Luxembourg og Ungarn også indført forskellige typer af patentbokse. Uden for EU, findes der derudover blandt andet i Irland og Schweiz skattemæssige incitamentsordninger, der er rettet mod virksomheder i efterinnovationsfasen.

Gengivelsen ovenfor er baseret på generel information indhentet i forskellige europæiske lande, der har indført patentboksbeskatning. Det anbefales naturligvis, at der altid indhentes målrettet og opdateret rådgivning for virksomheder, der konkret overvejer mulighederne for at placere IP relateret aktivitet i udlandet, herunder om samspillet med de danske skatteregler. Formålet med artiklen er derfor blot at give et overblik over udvalgte IP ordninger, som vi finder særligt interessante for danske virksomheder.